

Nota reserves, voorzieningen en weerstandsvermogen gemeente Borne 2023

1. Inleiding

In 2019 is de nota reserves en voorzieningen voor het laatst herzien. Nadien zijn er op het gebied van gemeentefinanciën de nodige zaken veranderd. Met deze nota wordt weer aangesloten bij de meest recent geldende wet- en regelgeving. In deze nota laten we zien hoe deze wetgeving luidt en hoe er vervolgens in de gemeente Borne mee omgegaan wordt. De nota wordt geactualiseerd wanneer dit noodzakelijk is, dus wanneer wet- en regelgeving hiertoe aanleiding geven of door noodzakelijke bijstelling van de kaders als gevolg van gewijzigd gemeentelijk beleid.

Er worden geen actuele standen van de reserves en voorzieningen opgenomen in deze nota, daarvoor wordt verwezen naar de laatst vastgestelde programmabegroting (2023-2026) en de komende begroting 2024-2027.

Jaarlijks worden bij de jaarrekening de standen van de reserves en voorzieningen gepresenteerd en vindt er door de raad besluitvorming plaats rondom voeding en onttrekking van reserves en voorzieningen. Ook het opheffen van een reserve en voorziening kan dan door de raad besloten worden. De vorming van een reserve of voorziening kan gedurende het jaar plaatsvinden op basis van een raadsbesluit.

1.1 Wettelijk kader en regelgeving

In artikel 14 van de financiële verordening ex. art 212 GW 2023 is aangegeven dat het college zorgt voor een actuele nota reserves, voorzieningen en weerstandsvermogen. De nota bevat in ieder geval:

- richtlijnen voor de vorming, het gebruik en vrijval van reserves en voorzieningen;
- de benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen;
- de regels voor resultaatbestemming.

1.2 Het doel van de nota

Het doel van de nota is om de afweging rond het gebruik van reserves en voorzieningen te bevorderen. Er worden kaders gesteld hoe om te gaan met reserves, voorzieningen en het weerstandsvermogen. Dit draagt bij aan een begroting die transparant en financieel solide is. De nota beschrijft de systematiek om voor structurele lasten dekking te vinden in de begroting. De nota gaat ook in op de toerekening van rente. Daarnaast helpt het beleid rond het weerstandsvermogen om risico's zodanig op te kunnen vangen, dat de gevolgen niet groter zijn dan gewenst.

Binnen de gestelde kaders worden wetten en besluiten genoemd die direct van invloed zijn op deze nota, maar hier geen onderdeel van zijn. Deze zijn uitsluitend informatief en besluitvormend.

2. Reserves

2.1 Algemeen:

Reserves en voorzieningen zijn twee balansposten die van grote invloed kunnen zijn op de financiële positie en daarmee de kengetallen. Ondanks het feit dat deze posten vaak in een adem worden genoemd is hun aard en oorsprong wezenlijk anders. Reserves worden in beginsel gevormd uit het resultaat van de exploitatie, het saldo van de baten en lasten. Reserves kunnen ook volgens een vast ritme worden gevoerd of juist worden ingezet. Bij de begroting wordt dan geld aan een reserve toegevoegd of uit een reserve gehaald. Reserves zijn onderdeel van het eigen vermogen.

De reserves zijn belangrijk omdat de raad kan sturen met reserves. Niet alleen doordat ze onderdeel zijn van het eigen vermogen, maar ook omdat ze ingezet kunnen worden voor verschillende functies: dekking, financiering, buffer en egalisatie. De bestemming van de reserves is dan ook voor de raad een belangrijk aandachtspunt.

2.2 Toelichting reserves en voorzieningen

Het instellen, toevoegen (doteren) en onttrekken aan reserves lijkt veelal een technisch proces, maar het raakt de kern van het budgetrecht van de raad. Daarom is het belangrijk dat de raad een goede toelichting krijgt alvorens te besluiten over de omvang van de reserves en welke doelstellingen of specifieke projecten aan deze reserves verbonden worden.

Het verloop van de individuele reserves gedurende het jaar is een overzicht dat verplicht opgenomen moet worden in de toelichting op de begroting en balans. Hiermee geeft de raad invulling aan haar

budgetrecht en kan ze controleren of de inzet van de reserves rechtmatig heeft plaatsgevonden. Daarnaast kan de raad de ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente volgen. Dit is verder uitgewerkt in de nota risicomangement van de gemeente Borne.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen de algemene reserves en bestemmingsreserves. Beiden vormen het eigen vermogen en uiteindelijk gaat de raad altijd over de inzet van beide soorten reserves.

2.2.1 Algemene reserve

De algemene reserve bestaat uit twee delen, een vrij besteedbaar deel en een deel dat dient als buffer voor de opvang van eventuele kosten uit risico's. De algemene reserve heeft een permanent karakter, de omvang hangt af van het benodigde weerstandsvermogen.

De algemene reserve kan gebruikt worden om risico's op te vangen en is in principe vrij te besteden. Deze reserve is bedoeld als een buffer voor het opvangen van exploitatietekorten en onvoorziene risico's of voor het uitvoeren van beleid. Een grote algemene reserve verhoogt de flexibele inzet van middelen. De raad kan er dan voor kiezen om bestemmingsreserves die vrijvallen aan de algemene reserve toe te voegen in plaats van een nieuwe bestemmingsreserve te vormen.

In de gemeente Borne kennen we vier algemene reserves:

1. Algemene reserve (deze reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen)
2. Algemene reserve grondexploitatie (deze reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen en wordt alleen ingezet om risico's uit de grexen op te vangen.)
3. Reserve beleidsontwikkeling (Het doel van de reserve is het bekostigen van incidentele beleidsontwikkelingen. Daarnaast dient deze als buffer voor exploitatieverliezen en het opvangen van risico's in algemene zin. De Reserve beleidsontwikkeling is opgebouwd uit de resultaten bij over- en onderschrijdingen van de norm van de Algemene reserve en de Algemene reserve grondexploitatie.)
4. Reserve rekeningsaldo voor bestemming (in artikel 42 van het BBV is vastgelegd dat het rekeningresultaat voor bestemming in een aparte reserve wordt weergegeven.)

2.2.2 Bestemmingsreserve

Een bestemmingsreserve is een reserve waar de raad een specifiek doel uit een programma aan heeft verbonden. Bestemmingsreserves hebben een tijdelijk karakter. Zo worden bestemmingsreserves gevormd om binnen een bepaalde tijd een bepaald doel te realiseren of het eventueel afdekken van kosten uit financiële risico's van projecten of programma's (bijvoorbeeld: reserve grondexploitatie).

Bestemmingsreserves zijn niet bedoeld om structurele lasten te dekken waarvoor de exploitatie onvoldoende middelen biedt. Want wanneer dat gebeurt, leeft de gemeente feitelijk boven haar stand: dat kan zij nooit lange tijd volhouden.

Het is aan de raad om de instelling, looptijd en voorwaarden rondom de besteding van een bestemmingsreserve te bepalen. Dit gebeurt via een afzonderlijk raadsbesluit of via een kaderstellende nota, waarin spelregels worden vastgelegd.

In de meerjarenraming wordt een overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves opgenomen (art.23 BBV) zodat het voor de gemeenteraad duidelijk is welke ontwikkelingen de komende jaren met betrekking tot de omvang van de reserves verwacht worden. Dit vormt dan ook voor de gemeenteraad een specifiek aandachtspunt als het gaat om haar kaderstellende rol.

Toelichting bij reserves ter dekking afschrijvingen (bestemmingsreserve kapitaallasten)

In het Wijzigingsbesluit BBV van 5 maart 2016 is opgenomen dat op investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut, die vóór de inwerkingtreding van dit besluit zijn gedaan, het BBV van toepassing blijft zoals dat gold op de dag vóór de inwerkingtreding van dit besluit. Dit betekent dat bij meerjarige investeringen het deel dat vanaf 2017 is gerealiseerd, geactiveerd moet worden, ongeacht of er al dekking is voor de kapitaallasten. Mochten er bijdragen van derden zijn, die in directe relatie met het actief staan, dan moeten deze bijdragen in mindering worden gebracht op het geactiveerde bedrag. Indien aan de bijdrage door de derde specifieke voorwaarden voor terugbetaling (meerjarig) zijn gesteld, mag de eventuele verrekening pas plaats vinden als – veelal naar (tijds)evenredigheid aan de voorwaarden is voldaan.

Mochten er eigen middelen zijn, dan kunnen deze middelen in een door de raad in te stellen bestemmingsreserve kapitaallasten worden gestort voor de dekking van de kapitaallasten die uit de activering en de wijze van afschrijven voortvloeien.

Een bestemmingsreserve kapitaallasten moet van voldoende omvang zijn om de kapitaallasten gedurende de gehele vastgestelde afschrijvingsperiode aan de reserve te kunnen onttrekken. Om de volledige kapitaallasten aan de bestemmingsreserve kapitaallasten te kunnen onttrekken, moet het saldo van de bestemmingsreserve kapitaallasten gelijk zijn aan de boekwaarde van de desbetreffende activa.

Wanneer het saldo van de bestemmingsreserve kapitaallasten minder is dan de boekwaarde van de desbetreffende activa, dan kunnen de kapitaallasten slechts naar rato aan de bestemmingsreserve kapitaallasten worden onttrokken. De kapitaallastenreserves zijn gekoppeld aan de betreffende investeringen. Dit houdt in dat wanneer de investering vertraging oploopt de onttrekking evenredig lager zal zijn en vice versa.

Instellen van een bestemmingsreserve

Redenen voor het instellen van een bestemmingsreserve zijn:

- Als egalisatie: het gelijkmatig verdelen van baten en lasten om schommelingen in de exploitatie of tarieven aan derden op te vangen.
- Besteding: een reserve om nu, of te zijner tijd de realisering van activiteiten of projecten mogelijk te maken en de lasten te kunnen dekken.

De gemeenteraad stelt bij het instellen van een reserve vast:

- Wat het doel van de reserve is;
- Wat de looptijd van de reserve is;
- Hoe de dekking van de reserve geregeld is.

Met de uitgangspunten dat:

- Er voor bedragen kleiner dan € 100.000 geen reserves worden gevormd, maar de geraamde lasten direct ten laste van de exploitatie komen;
- Voor het vormen van reserves waarbij het bedrag éénduidig wordt besteed en waar geen nadere besluitvorming nodig is, er geen nieuwe reserves gevormd worden maar deze te registreren onder de Reserve verplichtingen exploitatie;
- Voor bestemmingsreserves waarbij over de uitwerkingen en de uiteindelijke besteding nog niet éénduidig door de gemeenteraad is besloten, een nieuwe bestemmingsreserve te vormen;
- Voor structurele lasten geen reserves worden gevormd.

Toevoegingen en onttrekkingen uit bestemmingsreserves

- Toevoegingen dienen om de reserve op een gewenst niveau te krijgen. De bestemmingsreserve wordt ingezet voor het beleid conform besluitvorming van de raad.
- Onttrekkingen tot € 50.000 uit een bestemmingsreserve kunnen door het college gedaan worden, waarbij er achteraf verantwoording afgelegd wordt. Dit is conform artikel 5 lid 3 van de financiële verordening artikel 212.

Opheffen bestemmingsreserves

- Bestemmingsreserves worden opgeheven wanneer het saldo lager is dan € 25.000.
- Bij het opheffen van bestemmingsreserve valt het saldo vrij in de Reserve beleidsontwikkeling.
- Opheffen van een bestemmingsreserve kan bij de besluitvorming rondom de jaarrekening per balansdatum 31 december of door middel van een apart raadsbesluit.

Verantwoording:

In de begroting en de jaarstukken wordt de staat van reserves en voorzieningen opgenomen. Daarnaast geeft de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing inzicht in de weerstandscapaciteit, de risico's en het weerstandsvermogen. Jaarlijks wordt bij de jaarrekening een update en analyse gemaakt van de stand van de algemene reserve en de bestemmingsreserves. Dit maakt integraal onderdeel uit van de paragraaf Weerstandsvermogen in de jaarrekening. Ook gedurende het jaar bij de tussentijdse rapportages wordt de raad inzicht verschaft in de stand van zaken rondom reserves en voorzieningen.

Rentetoerekening

Er wordt geen rente berekend over reserves en voorzieningen. Hierop is één uitzondering. Over de Reserve gezondheidscentrum wordt wel rente berekend. De reserve is ontstaan door een schenking van het gezondheidscentrum uit 2002, waarbij in de schenkingsvoorwaarden is vastgelegd dat jaarlijks 4% rente wordt berekend. Wanneer de reserve door incidentele onttrekkingen op termijn volledig is besteed, verdwijnt deze uitzondering.

In bijlage A is een uiteenzetting van de huidige reserves met een toelichting.

3. Voorzieningen

Onderstaande tekst is afkomstig uit de Notitie Meerjarig financieel inzicht voor de raad, terug te vinden op de website van de commissie BBV.

3.1 Algemeen

Voorzieningen worden gevormd wanneer de volgende situaties zich voordoen (Artikel 44 BBV):

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
- De bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven;
- Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen vanuit de EU en overheid.

De verplichtingen hangen samen met gebeurtenissen of situaties in of voor het lopende jaar, die kosten met zich meebrengen.

In een enkel geval mag via een voorziening geld worden gespaard voor toekomstige verwachte uitgaven. Om te voorkomen dat er plotseling een of twee jaar grote uitgaven zijn en daarna weer lang niet, mogen onder bepaalde voorwaarden de lasten voor groot onderhoud jaarlijks gespreid worden. Dan wordt jaarlijks een vast bedrag 'gespaard' via de begroting. Een belangrijke voorwaarde is dan dat er een actueel onderhoudsplan is.

Tenslotte horen ook niet bestede middelen die van derden zijn verkregen voor een specifiek doel bij de voorzieningen. Te denken valt aan de teveel ontvangen kostendekkende heffingen of bijdragen (niet zijnde EU- of overheidsbijdragen) die in een keer worden ontvangen maar waarvan de besteding over enkele jaren wordt uitgesmeerd.

Er mogen geen voorzieningen gevormd worden voor aan arbeid gerelateerde verplichtingen zoals bijvoorbeeld bij ziekte van werknemers, omdat dit min of meer terugkomende lasten zijn die al in de meerjarenraming zijn opgenomen. Voorzieningen zijn onderdeel van het vreemd vermogen. Een toename van de voorzieningen betekent dus een lagere solvabiliteit.

3.2 Toevoegingen aan en onttrekkingen uit een voorziening

Een voorziening hoort op niveau te zijn. Er kan toegevoegd of onttrokken worden wanneer blijkt dat de voorziening niet meer op het juiste niveau is. Oorzaken hiervoor kunnen zijn wanneer het specifieke bestedingsdoel (of een deel daarvan) waarvoor de voorziening is ingesteld, daadwerkelijk is gerealiseerd of wanneer een risico waarvoor de voorziening is ingesteld, groter is geworden.

3.3 Opheffen van een voorziening

Een voorziening wordt door het college van B en W opgeheven wanneer één van de volgende zaken komt te vervallen of is gerealiseerd:

- De achterliggende verplichting;
- Het verlies;
- Het risico;
- De vastgestelde specifieke besteding.

Bij het opheffen van een voorziening valt het resterende saldo vrij en wordt deze opgenomen in de exploitatie.

In bijlage B is een uiteenzetting van de huidige voorzieningen met een toelichting.

4. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is een indicatie voor hoe groot de gevolgen zijn wanneer risico's daadwerkelijk plaatsvinden. In de Nota risicomangementbeleid wordt uitgebreid ingegaan op de benodigde weerstandscapaciteit, op basis van de geïnventariseerde risico's. Dit hoofdstuk gaat in op de beschikbare weerstandscapaciteit en het bijbehorende weerstandsvermogen.

Er ligt hier een direct verband met de Nota Risicomangementbeleid. In deze nota gaat het met name over het identificeren en kwantificeren van risico's en het bepalen van de kans. De Nota reserves, voorzieningen en weerstandsvermogen gaat in op de middelen waarover de gemeente beschikt om

niet begrote kosten af te dekken. Dit is voor de raad en ook voor externe partijen een belangrijke graadmeter om te bepalen hoe financieel gezond de gemeente is.

4.1 Algemeen

In artikel 11 van het BBV staat het volgende over het weerstandsvermogen:

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

4.2 Opbouw weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen is de ratio van de financieel gekwantificeerde risico's (benodigde weerstandscapaciteit) en de middelen (beschikbare weerstandscapaciteit) die de gemeente beschikbaar heeft om de risico's financieel af te kunnen dekken:

$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \text{Ratio weerstandsvermogen}$

4.2.1 Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit structurele weerstandscapaciteit en incidentele weerstandscapaciteit:

Structureel:

- Onbenutte belastingcapaciteit
- Structureel begrotingsoverschot komende jaren

Incidenteel:

- Post onvoorzien in de begroting
- Algemene reserve
- Reserve beleidsontwikkeling
- Algemene reserve grondexploitatie
- Incidenteel begrotingsoverschot

4.2.2 Benodigde weerstandscapaciteit

De nota doorontwikkeling risicomanagement beschrijft op basis van de risico's de benodigde weerstandscapaciteit en de norm voor de ratio weerstandsvermogen.

De verdere uitwerking rondom risico's wordt beschreven in deze nota.

4.2.3 Norm ratio weerstandsvermogen

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen wordt een norm vastgesteld.

Waarderingscijfer	<i>Ratio weerstandsvermogen</i>	<i>Betekenis</i>
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Het uitgangspunt is om de impact van de risico's te minimaliseren. Hiertoe is het belangrijk dat het weerstandsvermogen toereikend, of voldoende is. Hierbij is het snijvlak tussen waarderingscijfer C (voldoende) en B (ruim voldoende) het uitgangspunt. Dit komt overeen met een ratio van 1,4.

4.3 Resultaatbestemming

Een positief rekeningresultaat wordt bij de jaarrekening als volgt bestemd:

- Het komt ten gunste aan de Reserve beleidsontwikkeling.

Een negatief rekeningresultaat wordt bij de jaarrekening als volgt bestemd:

- 100% uit de Reserve Beleidsontwikkeling en mocht deze niet voldoende capaciteit hebben dan wordt dit deel onttrokken uit de Algemene Reserve.

Bij de resultaatbestemming worden de algemene reserves beoordeeld op over- en overschrijding van vastgestelde normen per reserve. Indien er sprake is van over- en/of overschrijding van deze normen wordt dit bij de resultaatbestemming gecorrigeerd ten gunste of ten laste van de Reserve beleidsontwikkeling, voor zover de stand van de Reserve beleidsontwikkeling dit toelaat.

De aan te houden volgorde is als volgt:

1. De over- of overschrijding in de Algemene reserve corrigeren volgens norm.
2. De over- of overschrijding in de Algemene reserve grondexploitaties corrigeren volgens norm.

Wanneer er sprake is van over- of overschrijding van de norm voor de ratio weerstandsvermogen, stelt het college van B en W bij de eerstvolgende behandeling van de begroting een plan voor aan de gemeenteraad hoe hier mee om te gaan.

5. Inwerkingtreding

1. De nota treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking.
2. De Nota reserves, voorzieningen en weerstandsvermogen gemeente Borne 2019 vervalt.
3. De nota wordt aangehaald als Nota reserves, voorzieningen en weerstandsvermogen gemeente Borne 2023.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 12 december 2023.

De voorzitter,

De griffier,

BIJLAGE A

Overzicht reserves medio 2023

In de gemeente Borne kennen we vier algemene reserves welke beschreven staan in hoofdstuk 2.2.1.:

1. Algemene reserve
2. Algemene reserve grondexploitatie
3. Reserve beleidsontwikkeling
4. Reserve rekeningsaldo voor bestemming

Daarnaast kent de volgende bestemmingsreserves:

Omschrijving	Reserve gezondheidscentrum
Raadsbesluit tot instellen	31 januari 2002 (Schenking Stichting Gezondheidscentrum Borne) en 27 november 2003 (Fonds Gezondheidszorg)
Doel	Uitsluitend met toestemming van de gemeenteraad gelden uit de reserve aan te wenden voor projecten die de volksgezondheid binnen de gemeentegrenzen te bevorderen.
Saldo per 1 januari 2023	646.746
Gewenste omvang	N.v.t.
Toevoeging/onttrekking	De bestemmingsreserve kan worden aangewend voor projecten ter bevordering van de volksgezondheid binnen de gemeentegrenzen.
Bijzonderheden	Het betreft een éénmalige schenking van het liquidatiesaldo van de stichting Gezondheidscentrum.

Omschrijving	Reserve verplichtingen exploitatie
Raadsbesluit tot instellen	11-12-2008
Doel	Dekking van toekomstige exploitatielasten vanuit de reserve Beleidsontwikkeling. Hierdoor is direct inzicht in de vrij besteedbare ruimte van de reserve Beleidsontwikkeling.
Saldo per 1 januari 2023	101.325
Gewenste omvang	N.v.t.
Toevoeging/onttrekking	Vanuit de reserve Beleidsontwikkeling wordt deze reserve gevoed om toekomstige exploitatielasten te kunnen dekken.
Bijzonderheden	-

Omschrijving	Reserve verplichtingen kapitaallasten
Raadsbesluit tot instellen	11-12-2008
Doel	Dekking van toekomstige kapitaallasten vanuit de reserve Beleidsontwikkeling. Hierdoor is direct inzicht in de vrij besteedbare ruimte van de reserve Beleidsontwikkeling.
Saldo per 1 januari 2023	4.244.377
Gewenste omvang	Ter hoogte van de boekwaarde van de investeringen
Toevoeging/onttrekking	Vanuit de reserve Beleidsontwikkeling wordt deze reserve gevoed om toekomstige kapitaallasten te kunnen dekken.
Bijzonderheden	-

Omschrijving	Reserve Budgetoverheveling
Raadsbesluit tot instellen	B&W besluit 13 januari 2009
Doel	Het in stand houden van incidenteel beschikbaar gestelde budgetten voor een specifiek doel, door middel van overheveling via deze reserve naar het volgende begrotingsjaar.
Saldo per 1 januari 2023	1.470.000
Gewenste omvang	minimaal

Toevoeging/onttrekking	De niet bestede budgetten worden einde van het begrotingsjaar toegevoegd aan de reserve en in het volgende begrotingsjaar weer onttrokken.
Bijzonderheden	Het moet gaan om incidentele (restant)budgetten > € 25.000, waar in het volgende begrotingsjaar geen middelen voor zijn gereserveerd en waarvan het noodzakelijk is dat de prestatie wordt gerealiseerd.

Omschrijving	Reserve onderhoud vastgoed
Raadsbesluit tot instellen	2-6-2009 (bestemmingsreserve egalisatie onderhoud)
Doel	Gelijkmatige spreiding onderhoudskosten van het gemeentelijk vastgoed.
Saldo per 1 januari 2023	1.133.757
Gewenste omvang	Afhankelijk van de planning van het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) vastgoed.
Toevoeging/onttrekking	Op basis van het MJOP.
Bijzonderheden	-

Omschrijving	Reserve decentralisaties Sociaal Domein
Raadsbesluit tot instellen	24-5-2016
Doel	Dekking voor de te maken kosten in verband met de overheveling van de taken van Rijk naar gemeente.
Saldo per 1 januari 2023	267.500
Gewenste omvang	-
Toevoeging/onttrekking	-
Bijzonderheden	Reserve is opgeheven bij de vaststelling van de begroting 2023 op 8-11-2022.

Omschrijving	Reserve Totaalvisie
Raadsbesluit tot instellen	14-11-2016
Doel	Dekking van de lasten m.b.t. de totaalvisie
Saldo per 1 januari 2023	73.000
Gewenste omvang	N.v.t.
Toevoeging/onttrekking	-
Bijzonderheden	Er liggen geen concrete voorstellen meer voor, reserve kan bij de jaarrekening worden opgeheven en het saldo kan vrijvallen.

Omschrijving	Reserve Programma Organisatie
Raadsbesluit tot instellen	16-11-2021
Doel	Dekking van de lasten voor de toekomstige uitvloeingen van het voormalige programma Organisatie.
Saldo per 1 januari 2023	667.000
Gewenste omvang	N.v.t.
Toevoeging/onttrekking	-
Bijzonderheden	Bestemmingsreserve is voornamelijk bestemd voor alles omtrent digitalisering en de verhuizing naar het Huis van Borne.

Omschrijving	Reserve Bomenplan
Raadsbesluit tot instellen	9-11-2021

Doel	Dekking van de lasten voor de planvorming voor de 1e fase van het 23.374 bomenplan.
Saldo per 1 januari 2023	185.000
Gewenste omvang	N.v.t.
Toevoeging/onttrekking	Jaarlijks worden de gemaakte kosten van de planvorming gedekt uit deze reserve.
Bijzonderheden	-

Omschrijving	Reserve Kapitaalgoederen
Raadsbesluit tot instellen	9-11-2021
Doel	Om de openbare ruimte in de toekomst kwalitatief op orde te kunnen houden.
Saldo per 1 januari 2023	0
Gewenste omvang	Gefaseerde opbouw vanaf 2023
Toevoeging/onttrekking	Vanaf 2023 een structurele dotatie van € 100.000 oplopend tot € 500.000 structureel vanaf 2027 ter dekking van toekomstige investeringen in de openbare ruimte.
Bijzonderheden	De herinrichting van de Spanjaardswijk wordt uit de dotaties bekostigd.

Omschrijving	Reserve Noodfonds
Raadsbesluit tot instellen	15-11-2022
Doel	Inwoners in een financiële noodsituatie ondersteunen middels een renteloze lening
Saldo per 1 januari 2023	400.000
Gewenste omvang	Max. € 400.000
Toevoeging/onttrekking	Een eenmalige storting van € 400.000. Er is nog geen beroep gedaan op deze reserve.
Bijzonderheden	Het is een tijdelijk noodfonds t/m 31-12-2023. Reserve kan worden opgeheven en het niet bestede bedrag kan vrij vallen bij de jaarrekening 2023.

Omschrijving	Reserve Huisvesting en bijbehorende voorzieningen
Raadsbesluit tot instellen	11-7-2023
Doel	Middelen zijn bestemd voor de opgave die er ligt op het gebied van huisvesting, opvang van mensen uit Oekraïne, asielzoekers, statushouders, spoedzoekers en alle bijbehorende voorzieningen.
Saldo per 1 januari 2023	0
Gewenste omvang	-
Toevoeging/onttrekking	Bij de jaarrekening 2022 is € 2.355.000 overschot gerealiseerd op de Oekraïne middelen vanuit het Rijk. Dit bedrag is bestemd in deze reserve in afwachting van nadere besluitvorming.
Bijzonderheden	-

Omschrijving	Reserve Onderwijs Oekraïense oorlogsvluchtelingen
Raadsbesluit tot instellen	11-7-2023
Doel	Een aantal Oekraïense oorlogsvluchtelingen te kunnen laten studeren.
Saldo per 1 januari 2023	0
Gewenste omvang	-
Toevoeging/onttrekking	Bij de jaarrekening 2022 is € 100.000 gereserveerd voor onderwijskosten voor Oekraïense oorlogsvluchtelingen. Bij de jaarre-

	kening worden de werkelijk gemaakte kosten gedekt uit deze reserve.
Bijzonderheden	-

Omschrijving	Reserve Vloedbeltverbinding
Raadsbesluit tot instellen	26-9-2023
Doel	Dekking financiële bijdrage Borne aan de provincie aanleg Vloedbeltverbinding.
Saldo per 1 januari 2023	0
Gewenste omvang	Max. € 5.000.000
Toevoeging/onttrekking	In 2023 eenmalige storting van € 4.941.500 in afwachting van de realisatie van de Vloedbeltverbinding.
Bijzonderheden	Tijdstip van realisatie is onzeker. Zodra de werkzaamheden starten de kosten dekken vanuit deze reserve.

Omschrijving	Reserve Duurzaamheid
Raadsbesluit tot instellen	2-11-2023
Doel	Ter dekking van de lasten uit het programmaplan Duurzaamheid 2024-2027.
Saldo per 1 januari 2023	0
Gewenste omvang	-
Toevoeging/onttrekking	Bij de jaarrekening 2023 worden de overgebleven middelen gestort in deze reserve.
Bijzonderheden	-

BIJLAGE B

Borne kent vier verschillende soorten voorzieningen:

- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's
- Voorzieningen voor middelen van derden
- Voorzieningen tekorten grondexploitaties

Voorzieningen	Doel	Omvang per 1-1-2023
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's.		
Wet Appa	We zijn verplicht voor de pensioenvorming van (voormalig) bestuurders een voorziening te treffen.	2.030.000
Wachtgeld wethouders	(Oud) wethouders kunnen mogelijk gebruik maken van de wachtgeldregeling. Hiervoor is een voorziening getroffen.	169.000
Onderhoud kapitaalgoederen	Uit de nota kapitaalgoederen die vierjaarlijks opnieuw wordt vastgesteld blijkt hoeveel achterstallig onderhoud Borne heeft. Voor deze omvang dient verplicht een voorziening te worden ingesteld	1.713.000
Verlofsaldo	Er staat een onevenredige hoeveelheid aan bovenwettelijk verlof open dat niet vervalt met een jaar. Hiervoor is een voorziening getroffen.	273.000
IKB verlofsparen	De CAO gemeenten biedt de mogelijkheid voor medewerkers om verlof te sparen. Hiervoor dient een aparte voorziening te worden gevormd.	63.000
Bijstandsdebiteuren	We dienen een voorziening te hebben voor een vordering waarbij de ontvangst onzeker is geworden. Deze zijn onderverdeeld in bijstandsdebiteuren en dubieuze debiteuren.	688.000
Dubieuze debiteuren	We dienen een voorziening te hebben voor een vordering waarbij de ontvangst onzeker is geworden. Deze zijn onderverdeeld in bijstandsdebiteuren en dubieuze debiteuren.	81.000
		5.017.000
Voorzieningen voor middelen van derden		
Riolering	Leges mogen maximaal 100% kostendekkend zijn. De voorziening wordt ingezet ter egalisatie van kosten en waar eventuele investeringen uit worden bekostigd. In het nieuwe watertakenplan wordt de investeringssystematiek opnieuw uitgewerkt.	866.000
Reiniging	Leges mogen maximaal 100% kostendekkend zijn. De voorziening wordt ingezet ter egalisatie van kosten.	904.000
		1.770.000
Voorzieningen voor tekorten grondexploitaties		
De Veldkamp	We zijn verplicht tekorten op grondexploitaties in een voorziening te storten. Deze voorzieningen worden op de balans gepresenteerd onder voorraden.	7.352.000
		7.352.000
Totaal		14.139.000